

2. Gulya, Yu.V. (2015), "Theoretical and Methodological Principles of Branding and Brand Management of Enterprises", Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu, No 5, pp. 229 – 235 (in Ukr.).
3. Denysov, S. (2005), "Actual problems of branding theory and practice", Reklamnyi svit, No 6, pp. 46-54 (in Ukr.).
4. Dobrobabenko, N. (2000), "Mission & vision: brand values and the foundation of a corporate strategy", Reklama. Advertising. – 2000, No 1. pp. 14-16 (in Russ.).
5. Dolgih, W.O. (2017), "Sports branding as a mechanism for the implementation of territorial branding", Voprosy studencheskoy nauki, No 14, pp. 113 - 125 (in Russ.).
6. Zozulov, O. V.(2002), "Branding and anti-branding: what to choose in Ukraine", Marketynh v Ukraini, No 4, pp. 26–28 (in Ukr.).
7. Kachanova, T. S. (2008), " Basic principles and laws of branding, ensuring its effectiveness", Marketing v Rossii i za rubezhom, No 6, pp. 68–74 (in Russ.).
8. Kostikov, V. Yu. (2017), "The concept of sports branding: theoretical and methodological parameters", Voprosy teorii i praktiki zhurnalistiki, T. 6, No 4, pp. 615 – 630 (in Russ.).
9. Kotliar, A. B. (2010), "Brand management in the system of strategic enterprise management", Dostizheniya vysshey shkoly – 2010. Education and Science.2010. URL.http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Economics/73784.doc.htm. (data zvernennia: 30.04.2019) (in Ukr.).
10. Maloni, D.(2015), " Four strategies of a new era that a modern brand must master", Marketing i reklama, No 7–8, pp. 44–45 (in Russ.).
11. Motrichenko V. M. (2012), "Brand Development in Ukraine", Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini, No 11, pp. 157 – 160 (in Ukr.).
12. Ostroverkh, S. A. (2012), " Cluster approach to the classification of brands of professional football clubs in Ukraine", Sotsialno-ekonomichnyi rozvytok suspilstva na zasadakh klasterneho pidkhotu: zb. tez dopovidei mizhnarodnoi Internet-konferentsii. Kharkiv, 13 lystopada 2012, 299 p. (in Ukr.).
13. Romat, E. (2016), "The system of brand-marketing communications", Tovary i rynky, No 1, pp. 16 – 25 (in Ukr.).
14. Cherepanov, V. Yu. (2011), Valuation of the brand and trademark of a professional football club: avtoref. dis. na soiskanie uchenoy stepeni kandidata ekonomicheskikh nauk: spets. 08.00.10. «Finansyi, denezhnoe obraschenie i kredit». Moskva, 24 p. (in Russ.).
15. Shevchenko, O. L.(2010), Brand Management: navch. posibnyk, Kyiv, 395 p. (in Ukr.).

Супруненко М.В.
кандидат педагогічних наук, старший викладач
Коломейцева О. М.
старший викладач
Київський національний університет культури і мистецтв

ОСОБЛИВОСТИ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ З ТЕНІСУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УНІВЕРСИТЕТІ НЕСПОРТИВНОГО ПРОФІЛЮ

Розроблена програма з методичними вказівками призначена для реалізації в системі додаткової освіти студентів. В основу покладені нормативні вимоги з фізичної підготовки, наукові та методичні розробки з великого тенісу вітчизняних і зарубіжних тренерів і фахівців. Програмний матеріал об'єднаний в цілісну систему поетапної спортивної підготовки і виховної роботи, припускаючи вирішення актуальних завдань.

Показані відмінності програми і методів роботи зі студентами на відміну від загальноприйнятих програм для спортивної підготовки тенісиста.

У даній статті розглянуте питання оптимізації процесу початкового навчання з тенісу студентської молоді, а також використання розвитку швидкості, спритності, реакції, окоміру, рухової активності, уваги.

Ключові слова: *координація, оптимізація формування навичок, теніс, тренування, програма, методика*

Супруненко М.В., Коломейцева О.М. Особенности начального обучения теннису студенческой молодежи в университете неспортивного профиля. *Разработанная программа с методическими указаниями предназначена для реализации в системе дополнительного образования студентов. В основу положены нормативные требования по физической подготовке, научные и методические разработки по большому теннису отечественных и зарубежных тренеров и специалистов. Программный материал объединен в целостную систему поэтапной спортивной подготовки и воспитательной работы, предполагающей решения актуальных задач. Показаны отличительные черты программы и методов работы со студентами в отличие от общепринятых программ для спортивной подготовки теннисиста. В данной статье рассмотрен вопрос оптимизации процесса начального обучения по теннису студенческой молодежи, а также использование развития быстроты, ловкости, реакции, глазомера, двигательной активности, внимания.*

Ключевые слова: *координация, оптимизация формирования навыков, теннис, тренировки, программа, методика*

Suprunenko M., Kolomeitseva O. Features of elementary tennis training for students at the university of non-

sports profile. The developed program with guidelines is intended for implementation in the system of additional education of students. It is based on the regulatory requirements for physical training, scientific and methodological development in tennis of domestic and foreign coaches and specialists. Due to the fact that trainings are designed for adults, the tasks of the coach are different, and the abilities of the students are not the same as those of the young tennis players in the sports sections. The program material is integrated into an integrated system of phased sports training and educational work, suggesting solutions to topical problems. Showing the distinctive features of the program and methods of working with students, unlike the generally accepted programs for sports training tennis. A distinctive feature of this program is based on joint training of the main blows and serving in tennis with the game into the account, which makes the lessons attractive. This article addresses the issue of optimizing the process of elementary tennis training for students, as well as using the development of speed, agility, reaction, eye, movement activity, attention. The following research methods were used in the work: analysis and synthesis of literary sources, pedagogical observations, analyzed information obtained from a survey of 20 tennis coaches in Kyiv.

Keywords: coordination, optimization of skills formation, tennis, training, program, method.

Вступ. Теніс - один з найбільш ефективних засобів підтримки життєвого тону і зміцнення здоров'я. Крім фізичного навантаження він дає великий емоційний заряд, створює гарний настрій і дає відчуття задоволення своєю діяльністю, що не менш важливо, ніж фізична активність. Студенти університету не спортивного профілю не ставлять своєю метою стати чемпіонами престижних професійних змагань, а просто бажають якомога скоріше навчитися грати на рахунок та отримувати задоволення від гри та спілкування з людьми.

Малорухливий спосіб життя погано позначається на здоров'ї і може стати причиною багатьох захворювань, особливо опорно-рухового апарату. Заняття великим тенісом необхідні кожній людині. Вони розвивають здатність організму до засвоєння кисню і включають в даний процес системи кровообігу, дихання і тканинного обміну, що надає їм оздоровчу цінність.

Великий теніс є також синтезом елементів фізичних вправ, гри, вмінням володіти своїм тілом і націленості на перемогу. Це сприяє освоєнню основних ударів в тенісі і позитивно впливає на вдосконалення координації рухів, формування витривалості, вміння орієнтуватися в будь-яких ситуаціях на корті. Емоційний заряд, отриманий студентами від гри в теніс на корті через сітку, настільки високий, що сприятливо впливає на їх психічний стан, підвищує впевненість у собі, комунікативну активність, уважність до інших. На відміну від тренувань деяких видів спорту, заняття великим тенісом, незважаючи на складність деяких ударів в освоєнні, приносять чимало здоров'я, радості, впевненості в собі і почуття задоволення. Це дозволяє людині жити повноцінно, бути вільним від факторів ризику і розвивати свої потенційні фізичні здібності. Великий теніс сприяє всебічному розвитку особистості.

Постановка проблеми. Тренери, які діють на різних рівнях спортивної ієрархії, вирішують різні завдання. Своє поле діяльності, своє коло проблем – у тренера, який займається зі студентською молоддю на початковому етапі навчання. Завдання тренера з тенісу в групах початкової підготовки заохотити студентів до спорту на все життя, дати можливість бути з тенісом, збільшити кількість прихильників гри, сприяти гармонійному розвитку молоді шляхом розвитку у них моторних якостей і впевненості в собі, розвивати велику варіативність й інтенсивність занять, ідентифікувати найбільш талановиту молодь для програми подальшого вдосконалення.

Аналіз літературних джерел. Сучасних тенісних методик дуже багато, і вони досить різноманітні. Але в усіх є визначений кістяк – основа. Об різних складових початкової підготовки дітей у тенісі писали багато авторів: Беліц-Гейман С.П. (1971, 1988), Янчук В.П. (1973, 1999), Кондратьєва, Шокін (1975), Жуків Г.К. (1979), Жур В.П. (1983), Іванова Т.С. (1993), Зайцева (2000), Князева (2004) Голенко В.А., Скородумова А.П., Тарпіщев Ш.А. (2001), Кремнев(2007), Мігель Креспо і Хосе Хугуэрос [7]. Всі вони відзначають, що програма початкового навчання в тенісі, як і у всіх спортивних іграх багатокomпонентна. Основні задачі: створення "школи" рухів і різнобічної фізичної підготовленості, освоєння технічних прийомів у тісному взаємозв'язку з розвитком фізичних якостей, формування психофізіологічної готовності до швидких дій, розвиток прогностичних здібностей на базі інтелектуального і психічного дозрівання. В роботі було використано наступні методи досліджень: аналіз та узагальнення літературних джерел [1 - 9], педагогічні спостереження, проаналізована отримана інформація з опитування 20 тренерів з тенісу м. Києва. У спортивній літературі з тенісу відсутні програми та методичні вказівки початкового навчання з дорослими студентами в складі навчальної групи. Вся тенісна література характеризує строго індивідуальне навчання цього виду спорту. Групові тренування непередбачені. Для вибору методики основ тренування студентів необхідно було провести аналіз існуючої системи підготовки і скласти теоретико-методичні рекомендації основ спортивного тренування студентів.

Мета дослідження. Мотивація до здорового способу життя студентів за допомогою освоєння основ великого тенісу, вміння зберегти і удосконалювати своє здоров'я, знімати стомлення, викликане навчальною діяльністю, а також сприяти самореалізації та самовдосконаленню, розвитку фізичних, інтелектуальних і моральних якостей особистості, прагненню до активних занять фізичною культурою і спортом, фізичної краси, душевної і фізичної гармонії.

Завдання дослідження. Сформувати знання з великого тенісу та сформувати поняття про значимість великого тенісу в зміцненні свого

здоров'я, ведення здорового способу життя, сприяти гармонійному, фізичному розвитку, виробити стійкість до несприятливих умов зовнішнього середовища; удосконалити навички базових ударів у великому тенісі; сформувати основні фізичні якості та здібності; виховати дисциплінованість і культуру поведінки під час проведення колективних занять; збагатити руховий досвід за рахунок оволодіння різними ударами в

тенісі і переміщеннями по корту під час гри; удосконалити функціональні можливості організму, підвищити працездатність та

вдосконалити основні фізичні якості. Визначення значимості складових структури діяльності тренера та сприяти виробленню потреби та навичок самовдосконалення в роботі тренера з тенісу, що важливо для усвідомлювання необхідності отримання тих чи інших знань, розвитку професійно важливих якостей, умінь.

Виклад основного матеріалу дослідження. В результаті аналізу й узагальнення особистого й запозиченого досвіду по навчанню тенісистів були вироблені принципи, на яких будується робота тренера: системний підхід до організації тренувального процесу; індивідуальне, нестандартне відношення до кожного студента; побудова тренувального процесу на базі досвіду й методик провідних міжнародних шкіл, зарубіжних і вітчизняних фахівців; установки цілей і завдань для кожного учня індивідуально.

З'явилися і нові підходи до вивчення гри, пов'язані з модернізацією матеріально-технічної бази і результатами науково-спортивних досліджень. Вивчення біомеханіки рухів ведучих тенісистів дозволяє виділити з них ефективні елементи техніки і на їх базі розробляти нові методики навчання. І разом з тим ніколи не можна буквально копіювати чиїсь дії на корті, необхідно розробляти свій власний стиль - той, який дає максимальну перевагу.

Студентам-новачкам набагато важливіше знати навіщо і для чого виконується той чи інший рух, правила гри та ведення рахунку, як вести себе на корті згідно тенісному етикету, отримати знання о тенісному інвентарі та екіпіровці. В зв'язку з тим, що заняття призначені для дорослої молоді завдання у тренера інші і можливості у студентів не ті, що у юних тенісистів. Заняття надавали можливість працювати зі студентами, що мають різний рівень фізичної підготовленості, підбирати навантаження і чергувати їх в оздоровчих цілях.

Тренування проводилися на корті та в спортзалі, чергуючи з відпрацюванням основних ударів з грою через сітку з тренером або між собою, що давало хороший фон для закріплення матеріалу, а також для зняття напруги від монотонності та однотипних багаторазово повторюваних рухів. Гра на рахунок дає потужний імпульс для поліпшення якості ударів по м'ячу і прагнення правильно підійти до м'яча для удару. Гра на рахунок так само знімає нервову й емоційне напруження після занять в університеті.

Методика і послідовність навчання гри в певній мірі відрізняється від загальноприйнятої. На ранніх стадіях навчання, тренер, вкладаючи свої професійні знання і майстерність, знайомить студентів на стенді (вудка) з видами ударів по м'ячу, з видами обертів м'яча, з кількома хватками ракетки. Паралельно до цієї теорії студентам потрібно дати можливість грати на корті з поролоновим м'ячем. Не слід забувати про фізичну підготовку. Треба виконувати вправи для розвитку фізичних якостей.

Дуже важливо навчити студентів правильній стійці тенісиста, правильному виконанню переміщень по корту, виконанню вправ "розніжка", човникового бігу, бігу зі швидкими змінами напрямків рухів. Студенти отримують досвід індивідуальної і колективної гри з блоком теоретичних знань в області техніки і тактики великого тенісу.

На початковому етапі підготовки триває продовження зміцнення плечового і грудного м'язового поясу, жорсткого зап'ястя, починається робота по укріпленню м'язів ніг, продовження навчання руховим діям на корті, удару по м'ячу з вихідного положення у момент перекрокування з ноги на ногу. З тренувань поступово виключається робота з полегшеними м'ячами, вони замінюються на звичайні.

Студенти навчаються пересуватися по корту приставними кроками. Фіксуються робота суглобів. Після засвоєння ударів з вихідного положення, навчання ударам по м'ячу з підходом 3-4 кроків. Ударний рух характеризується динамічною фіксацією суглобів, удари по зустрічному летючому у різних напрямках м'ячу.

У процесі навчання великим тенісом широко використовувався дзеркальний показ, а також показ спиною до студентів, використовувався акцентований показ окремих фаз руху, що супроводжувався підрахунком і методичним коментарем.

Відмітна особливість даної програми заснована на поєднанні навчання основних ударів в тенісі з грою через сітку і грою на рахунок, що робить заняття привабливими. Заняття великим тенісом дають можливість гармонійно поєднувати вправи для розвитку таких якостей, як витривалість, координація рухів, сила і гнучкість. Це такий вид діяльності, коли відразу видно результат твого удару і підходу до м'яча: правильно підійшов до м'яча і виконав удар вчасно - м'яч полетів, куди треба.

Висновки. Великий теніс є також синтезом елементів фізичних вправ, ігри, вмінням володіти своїм тілом і націленості на перемогу. Це сприяє освоєнню основних ударів в тенісі і позитивно впливає на вдосконалення координації рухів, формування витривалості, вміння орієнтуватися в будь-яких ситуаціях на корті. Емоційний заряд, отриманий студентами від гри в теніс на корті через сітку, настільки високий, що сприятливо впливає на їх психічний стан, підвищує впевненість у собі, комунікативну активність, уважність до інших. На відміну від тренувань деяких видів спорту, заняття великим тенісом, незважаючи на складність деяких ударів в освоєнні, приносять чимало здоров'я, радості, впевненості в собі і почуття задоволення. Це дозволяє людині жити повноцінно, бути вільним від факторів ризику і розвивати свої потенційні фізичні здібності. Великий теніс сприяє всебічному розвитку особистості.

Кваліфікований тренер, добре середовище в якому виховується студент, якісне методичне забезпечення тренувального процесу – визначають розвиток тенісиста та дозволяють розраховувати на успішний результат навчання. Тренувальний процес тренер повинен перетворити на творчу лабораторію, в якій разом з освоєнням техніки ударів повинні будуть використовуватися оригінальні засоби і методи розвитку фізичних якостей, контролюватися навантаження тенісиста, успіхи в змаганнях.

У справжнього тренера, педагога, вдосталь думок і бажання ними поділитися. Позитивне психологічне зростання вимагає від тренера планувати, розвивати й здійснювати ряд спеціальних тренерських стратегій. Упор повинен робитися на розвиток тенісної впевненості тенісиста, навичок лідерства і бійцівського духу паралельно з підвищенням майстерності.

Перспективи подальших досліджень полягає у подальшому вдосконаленні розробленої програми і методики.

Література

1. Годик М. А. Комплексный контроль в спортивных играх / М. А. Годик, А. П. Скородумова. – М. : Советский спорт, 2010. – 336 с.
2. Браун Д. Теннис: шаги к успеху / Джим Браун. – М. : Астрель; АСТ, 2009. – 175 с.
3. Боллетьеры Н. Теннисная академия (Bollettieri's tennis handbook) : Уроки тенниса от тренера № 1. Резервы повышения мастерства для теннисистов любого уровня : от начинающих до профессионалов / Н. Боллетьеры. – М. : Эксмо, 2003. – 448 с.
4. Бретт К. Теннис для всех. Национальная теннисная рейтинговая программа /К. Бретт, Крис Шварц, А. Дазет ; [пер. с англ. Т.А. Бобровой]. – М. : Астрель ; АСТ, 2006. – 271 с.
5. Голенко В. А. Школа тенниса / В. А. Голенко А. П. Скородумова, Ш. А. Тарпищев. – М. : Дедалус, 2001. – 192 с.
6. Имас Е .В., Борисова О. В. Профессиональный теннис: проблемы и перспективы развития: монография / Е. В. Имас, О. В. Борисова. – К. : НУФВСУ: „Олимпийская литература”, 2017. – 288 с.
7. Креспо М. Учебник Передового Тренера / М. Креспо, Д. Милей ; ITF Advanced Coaches Manual International Tennis Federation (ITF Ltd) by Miguel Crespo and Dave Miley. – Printid in Canada, 2004. – 327 с. – (Перепринт /г. Киев –108, а/я 95, internet99@europe.com)
8. Литлфорд Д., Маграт Э. Теннис школа мастерства / Джон Литлфорд, Эндрю Маграт. – М. : „Арт-родник”, 2013. – 176 с.
9. Скородумова А. П., Тарпищев Ш. А. Теннис. Учебник для ВУЗов физической культуры. Часть 2 /А. П. Скородумова, Ш. А. Тарпищев. – М : ООО «Азбука», 2011. – 280 с.

Reference

1. Godik M. A. (2010), „Kompleksnyj kontrol v sportivnyh igrakh” M. : Sovetskij sport, – 336 p.
2. Jim Brown (2004), „Tennis steps to success” - USA: Human Kinetics, 2004. – 175 p.
3. Nick Bollettieri Bollettieri's tennis handbook – USA and M. : Eksmo, 2003 – 448 p.
4. Brett K. Competitive Tennis (2006), „Tennis dlya vseh. Nacionalnaya tennisnaya rejtingovaya programma”, M. : Astrel ; AST, – 271 p.
5. Golenko V. A. „Shkola tennisa” (2001), – M. : Dedalus, – 192 p.
6. Imas E .V., Borisova O. V. (2017), „Professionalnyj tennis: problemy i perspektivy razvitiya”, K. : NUFVSU „Olimpijskaya literatura”, – 288 p.
7. Krespo M. (2004) Uchebnik Peredovogo Trenera”, Printid in Canada, 2004. – 327 p
8. Littleford D., Magrath A. (2013), „Tennis shkola masterstva” M: „Art-rodnik”, - 176 p.
9. Skorodumova A. P., Tarpishev Sh. A. (2011), „Tennis”, M : ООО «Azбука», – 280 p.

Супруненко М.В.

кандидат педагогічних наук, старший викладач

Коломейцева О. М.

старший викладач

Київський національний університет культури і мистецтв

СПОРТИВНИЙ САМОДІЯЛЬНИЙ ТУРИЗМ У ВНЗ

У статті на основі аналізу літератури та результатів дослідження з'ясовується сучасний стан роботи клубів та осередків зі спортивного туризму у ВНЗ м. Києва. Визначається стан справ в спортивному туризмі у ВНЗ Києва та оцінюються перспективи його розвитку. Визначається

зміст терміну «спортивний туризм», наводяться його основні види, надаються основні положення, які повинні забезпечувати навчання спортивного туризму. Аналізується спортивний та оздоровчий туризм, його нові види, міжнародний та зарубіжний спортивний туризм, які створюють умови для залучення студентської молоді до активного способу життя та набуття практичних та комунікаційних навичок.

Ключові слова: спортивний самодіяльний туризм, секції, осередки, клуби, , студенти, корисність, масовість

Супруненко М.В., Коломейцева О.М. Спортивный самодетельный туризм в ВУЗе. В статье на основе анализа литературы и результатов исследования выясняется современное положение работы клубов, центров и секций по спортивному в ВУЗах г. Киева. Рассматривается состояние центров спортивного туризма в вузах Киева и оцениваются перспективы его развития. Определяется содержание термина «спортивный туризм», приводятся его основные виды, даются основные положения, которые должны обеспечивать обучение спортивному туризму. Анализируется спортивный и оздоровительный туризм, его новые виды, международный и зарубежный спортивный туризм, которые создают условия для привлечения студенческой молодежи к активному образу жизни и приобретение практических и коммуникационных навыков.

Ключевые слова: спортивный самодетельный туризм, центры, секции, клубы, студенты, полезность, массовость.

Suprunenko M., Kolomeitseva O. Amateur sports tourism in the university. Based on the analysis of literature and